

Ф.В. ВОЙЦЕХОВСЬКА, директор
Братська районна державна лабораторія ветеринарної медицини
Миколаївської області

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Пригадую цікавий випадок зі свого особистого практичного досвіду. Це було в далекому 1984 році, коли я була зовсім молодою і працювала у деззагоні при Братській районній державній лікарні ветеринарної медицини.

Одного теплого червневого дня близько 18-ї години ми з колегами приїхали з колгоспу на автомобілі ГАЗ-52 ДУК після чергової дезінфекції тваринницьких приміщень. У дворі ветеринарної лікарні стояла стурбована, вся у сльозах немолада жінка, яка мешкала неподалік закладу ветеринарної медицини. Вона запросила мене обстежити корову, вагітність якої тривала десять з половиною місяців.

Із анамнезу було відомо, що попередні роди проходили нормально, ніяких ускладнень ні до, ні після них не відзначали. На цей раз корову штучно осіменили 8 серпня 1983 року на фермі радгоспу «Братський», у перших числах квітня 1984-го запустили й через якийсь час помітили, що тварина неспокійна. Вона кілька разів лягала, потім майже відразу ж піднімалась, переступаючи задніми кінцівками. Зі статевих органів не спостерігали будь-

яких виділень, не було ні переймів, ні потуг, проте з молочної залози виділяли близько 2 л чи то молока, чи то молозиwa. Надвечір корова заспокоїлася, лягла й пролежала ніч. Наступного дня вона була спокійною, надалі жодних змін помічено не було, крім, мабуть, того, що корова стала ніби більш флегматичною, молока не стало.

21 червня, через місяць після появи перших ознак наближення родів, знову з'явилися аналогічні симптоми. Крім того, погіршилося самопочуття тварини, зник апетит. Під час обстеження було встановлено, що загальний стан пригнічений, температура, пульс, дихання – у межах фізіологічної норми, зафіксовано гіпотонію передшлунків, акт дефекації та сечовиділення – неболісний.

При акушерському дослідженні я виявила зміщення матки на 180° вліво. Після встановлення діагнозу (заворот матки) корову поклали на лівий бік і

через спину перевернули у бік скручування матки, при цьому корова, на диво, ніби сама намагалася нам допомогти. Після такої процедури з'явився плодовий міхур – ознака того, що матка розвернулася. Тварину підняли, і я провела акушерське дослідження, під час якого з'ясувала, що плід живий, у головному передлежанні, правильному положенні. Тож корову лишили у спокої на 20 хвилин, аби цілком розкрилася шийка матки і звичайний таз трансформувався у родовий.

Невдовзі тварина знову лягла, посилюлися перейми й потуги, а ще через 40 хвилин із родових шляхів з'явилися ніжки та голівка. Тоді я розірвала плодовий міхур і збрала близько 4 л амніотичної рідини. На кінцівки плода наклали акушерські петлі та з наступними переймами й потугами вивела його за межі родових шляхів. Слід сказати, що під час проходження грудного пояса теля заревло. А практики (зокрема мій батько, який ще в 1941 році закінчив Московську зооветеринарну академію ім. К.І. Скрябіна і практикував на Вінниччині, та й не тільки він) зазначають, що коли теля під час родів зареве, то це є ознакою його скорої смерті.

Теля народилося слабеньким... Корови його облизала, та воно й не намагалася підвестися. Через півгодини після народження телятко підняли й підтримуючи підвели до корови. Воно досить мляво посало, проте вже близько 22-ї години загинуло.

Корові після родів я дала зібраної амніотичної рідини, й через 2 години послід відійшов самостійно. Жодних ускладнень у післяродовий період у корови не спостерігалось. В охоту після отелення вона прийшла через 45 діб, але запліднилася лише після третього осіменіння. Після родів тварина нормально доїлася, але продуктивність була трохи нижчою порівняно з попередньою лактацією.

Таким чином, у цієї корови з часу штучного осіменіння до народження живого плода пройшло 317 діб. Корову тримали ще майже 16 років і вибракували на забій уже після смерті її господарів. ☉

